

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/pamiec/miejsca-pamieci/9403,ROGOZNO-miasto-w-powiecie-obornickim.html>
01.05.2024, 23:44

ROGOŹNO (miasto w powiecie obornickim)

1. Pośrodku pl. Powstańców Wlkp. (ryнку) w czasie obchodów 1000-lecia państwa polskiego odsłonięto pomnik, składający się ze schodkowego podwyższenia, cokołu okładanego czarnym kamieniem i obrobionego z grubsza granitowego głazu z płaskorzeźbą herbu Rogoźna. Na cokole widnieje napis ku czci powstańców wielkopolskich oraz żołnierzy i ofiar II wojny światowej. Wokół znajduje się ogrodzenie łańcuchowe na metalowych słupkach.

2. Na domu przy ul. Czarnkowskiej 14 upamiętniono miejsce wydania 1 I 1919 r. pierwszego rozkazu do powstania wielkopolskiego. Biała tablica kamienna otoczona jest obramieniem betonowym, ozdobionym wizerunkiem czapki powstańczej na dwóch skrzyżowanych szablach. Ufundowało ją 1 I 1937 r. koło Towarzystwa Powstańców Wielkopolskich, które przyjęło imię Antoniego Biskupskiego (patrz

nizej, nr 5). Po II wojnie światowej tablicę odsłonięto повторно 26 V 1947 r.

3. Obok budynku Szkoły Podstawowej nr 3 im. Powstańców Wielkopolskich (ul. Seminarialna 16) 21 I 1989 r. odsłonięto pomnik, mający przysłużyć pokoleniom przypominać o wydarzeniach powstania wielkopolskiego. Ma on formę odcinka ściany z regularnych kostek kamiennych, na której u góry umieszczono odlaną w metalu płaskorzeźbę projektu Mariana Banasiewicza, na której widnieje krzyż powstańczy i daty *1918-1919*.

4. W północno-zachodniej części cmentarza (położonego przy szosie do Wągrowca) znajduje się wydłużony grób powstańców wielkopolskich, otoczony krawężnikiem granitowym i ogrodzeniem łańcuchowym na betonowych słupkach. Nagrobek ma formę schodkowej ściany zwieńczonej krzyżem. Na nim umieszczono wizerunek orła i czapki powstańczej na skrzyżowanych szablach oraz dwie tablice marmurowe z 18 nazwiskami osób spoczywających w tym grobie (według *LS 11* poległych między 8 I a 13 II 1919 r. w walkach na froncie północnym i 7 zmarłych później wskutek odniesionych ran lub nieszczęśliwych wypadków). Z boku znajdują się dwa znicze betonowe na postumentach, na których napisano: *Bogu i Ojczyźnie*. Przy mogile rośnie sosna o obwodzie 270 cm, o której mawiano, że dzieli się na trzy konary tak, jak Polskę podzielono na trzy zabory (jeden konar usechł i kilkanaście lat temu go odcięto).

5. Przy tej samej alejce cmentarnej, dalej na

południe, pochowano majora Antoniego Biskupskiego (1890-1930), organizatora powstania wielkopolskiego na terenie miasta. Grób ma betonową płytę i nagrobek ze sztucznego kamienia, na którym umieszczono marmurową tablicę epitafijną.

